

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva 5
— Telefon šte. 31-22, 31-23, 31-24,
31-25, 31-26.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 34-92 in 33-92.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

OKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglašje
iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S.A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30.— Din.
Za inozemstvo 50.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, telefon
31-22, 31-23, 31-24, 31-25, 31-26.

Rokopisi se ne vračajo.

UNICA RAPPRESENTANTE
per le inserzioni dal Regno d'Italia
e dall'estero è
l'Unione Pubblicità Italiana S.A.,
Milano

Hudo bombardiranje Malte

Letalski napad na luko v Tobruku — Trdovraten odpor italijanskih čet pri Amba Alagiju

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil 15. maja naslednje 44. vojno poročilo:

Italijanska in nemška letala so napadla letalska oporišča na Malti. V teku letalskih bojev so bila tri britanska letala sestreljena.

Severna Afrika: Delovanje topništva na fronti pri Tobruku ter akcije oddelkov vzhodno od Solluma. Naša letala so izvršila zaporedne bombne napade na luko in naprave v Tobruku. En parnik je bil zažgan. Sovražna letala so bombardirala Derna.

Severna Afrika: Delovanje topništva na daljave po vsem odseku, posebno pa v odseku pri Amba Alagiju, kjer naše čete vztrajajo s skrajno trdovratnostjo.

L'Ecc. Il Generale d'Armata Italo Gariboldi, governatore della Libia e Comandante superiore delle Forze Armate dell'Africa Settentrionale — Eksk. Armijški General Italo Gariboldi, Guverner Libije in Višji Poveljnik Oboroženih Sil v Severni Afriki

Nemško odlikovanje generala Gariboldija

Operacijsko področje, 14. maja. Vojni dopisnik agencije Stefani v Severni Afriki poroča:

General Rommel, poveljnik nemškega ekspedicijskega zbora v Afriki, je izročil generalu Gariboldiju, vrhovnemu poveljniku italijanskih Oboroženih Sil v Severni Afriki, nemška železna križca prvega in drugega reda, ki mu jih je podelil Führer. Ceremonija se je izvršila v ozračju prijetnega tovarštva.

Spretna taktika

Operacijsko področje, 14. maja. S. Vojni dopisnik agencije Stefani poroča, da je bil v komunikaciji št. 343 omenjeni angleški napad na italijanske postojanke v tobruskem odseku eden najhujših v dosedanjem poteku operacij. Da bi razbili italijansko-nemški železni obroč ali vsaj znova osvojili ozemlje, ki so ga izgubili zadnje dni, se Angleži po močni topniški pripravi vrhli proti prvim četam vzhodno od Tobruka okrog 30 bojnih voz, ki so jim sledili napadali oddelki. Način, kako so italijanski vojniki odbili ta sovražni poskus, je bil zglede na primer spretnosti brez vsakega odpora so dali sovražnim bojnim vozovom, da so se približali na 150 m, tedaj pa so jih nenadoma obsuli s uničujočim ognjem. Šest sovražnih voz je ostalo na mestu, več jih je bilo zažganih, drugi so se z vso naglico umaknili na izhodne postojanke. Dva izmed bojnih voz, ki so jih italijanske čete zajele, sta najnovejšega tipa. Zajeli smo mnogo ujetnikov, med njimi enega majorja in dva druga častnika.

Strateški pomen Cirenaike

Berlin, 15. maja. S. Vojaški strokovnjak general Hasse piše v listu »Nsz Westmarke« o strateški važnosti Cirenaike ter pravi, da se angleško letalstvo ni povsem orisnilo z možnostmi, ki jih je imelo. Tem odličnejša pa je bila uporaba nemškega letalstva in ustvaritev letalskih oporišč na Siciliji. S teh oporišč so mogli italijanski in nemški letalci obvladati Sicilski preliv, ki so ga februarja meseca za 14 dni povsem zaprli. Posledično je v Bengaziju in Tobruku, prvi general, zmanjšanje tudi razdalje v smeri proti Port Saidu in Suezu za celih 1000 odnosno 600 kilometrov. Če se posreči nekakrat zaporedoma pogoditi Sueški prekop in vsaj za kratko dobo prekiniti plovbo po njem, bi bili s tem onemogočeni prevozi čet in zalog iz britanskih dominionov.

Portugalsko priznanje vojvodi d'Aosta

Lizbona, 15. maja. S. Poveljnik republikanske garde v Oportu, Manuel Couto, vojaški kritik dnevnika »Noticiss«, je priobčil članek, posvečen položaju in dogodkom v Vzhodni Afriki. Pisec izraža svoje občudovanje za vojvodo d'Aosta, poudarja, da ta odlični vojskovodja s polnim uspehom vsi najtežji naloge, ker veže britanske čete v Abesiniji, da bi jih nasprotnik ne mogel uporabiti drugod.

Velik nočni letalski napad na Malto

Iz področja operativne vojke, 15. maja. S. Letalski dopisnik agencije Stefani poroča:

Ponoči so oddelki nemških in italijanskih bombnikov napadli letalska oporišča in pri-

staniške naprave na Malti. Slabe vremenske razmere in splošno pooblačenje so povzročile znatne težave, zlasti pri iskanju objektov in obstreljevanju. Nemški letalski oddelki so odvrgli tone razstreliva proti napravam na letališču in v luki La Valetti ter povzročili opustošenja, uničenja ter požare v vsem prizadetem pasu. Italijanski letalski oddelki so napadli letališče v Mikabi, glede katerega so prejemale izvidnice javile gibanje letal ter gradnjo novih skladišč. Več ton odvrženega razstreliva je povzročilo obširne požare. Vse naprave so bile močno poškodovane in so bila skladišča popolnoma uničena. Sovražna obramba na kopnem je bila kakor običajno zelo močna, vendar so se množestveni žarometi za-

man trudili onemogočiti napore napadajočih letal, katere so obdajali s celimi snopi žarkov. Velika spretnost napadalcev je dosegla uspeh kljub sovražnemu odporu.

Beg Angležev iz Španije

Algeciras, 15. maja. s. Kakor poročajo, je angleški guverner v Gibraltaru ukazal vsem angleškim državljanom, ki imajo svoje sorodnike v Španiji, naj jih nemudoma dirigirajo v Gibraltar, od koder bodo skupaj z Angleži, ki so v gibraltarski trdnjavi, evakuirani od tod. Kdor se ne bo ravnal po tem ukazu, bo izgubil vse pravice angleških državljanov ter bo izročen sodišču zaradi nepokorščine pred vojnimi zakoni.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 15. maja. Vrhovno vojno poveljništvo je izdalo danes naslednje poročilo.

Nekta podmornica je potopila na Severnem Atlantiku močno oboroženo 20.000-tonsko angleško pomožno križarko.

Letala so pri napadih na angleške oskrbovalne ladje potopila podnevi in zadnje noč tri trgovske ladje s skupno 11.000 tonami in močno poškodovale dva nadaljnja velika tovorna parnika z bombami.

Bojna letala so napadla večeraj podnevi uspešno razne vojaške cilje v Angliji. Na nekem letališču so na tleh močno poškodovale več štirimotornih bojnih letal.

V Severni Afriki se zmerom živahno topniško in izvidniško delovanje pred Tobrukom. Tamkaj in v okolici Solluma sta bila uničena še dva angleška oklopna vozova, razen tega pa zaplenjenih več topov in pripeljanih ujetnikov. Lahka nemška bojna letala sopolpirala boje afriškega zbora z zelo uspešnimi napadi na angleško pehoto in kolone vozil v pokrajini okrog Solluma.

V Sredozemlju so bombardirali oddelki nemških letal ponoči in podnevi vojaške naprave na otokih Malti in Krete z dobrimi učinki. Pri napadu lehkimi nemškimi bojnimi letali na dve letališči na otoku Krete je bilo na tleh razdelanih 15 sovražnih lovskih letal. V letalskih bojih nad otokom so nemški lovci sestrelili 8 nadaljnjih letal.

Sovražnik ni priletel nad nemško ozemlje.

V času od 12. do 14. maja je izgubil sovražnik skupno 31 letal. Od teh je bilo 13 letal sestreljenih v letalskih bojih, trije s protiletalskimi topovi, ostanek pa uničen na tleh. V istem času so bila izgubljena tri lastna letala.

Pesadna bočnega letala s poročnikom Flössom, podčastnikom Emilom, podčastnikom Schillingom in desetnikom Köchelom se je posebno odlikovala z drznimi in uspešnimi napadi na oboroženo tovarno v južni Angliji.

Poročnik Kelbitz je potikal kot vodja lahkega protiletalskega oddelka pri bojih v Severni Afriki posebno drznost in odločnost.

Opustošenje v Nottinghamu

Berlin, 15. maja. s. Nemška bojna letala so 14. maja zadela važne vojaške objekte v srednji Angliji in na vzhodni angleški obali. V zapadnem delu Nottinghama je

bila v polno zadeta delavnica železniškega materiala ter do tal porušena. V Great Yarmouthu so se opazili porazni učinki, ki so jih povzročile eksplozivne in zažgalne bombe.

Mirna noč v Londonu

Stockholm, 15. maja. d. Kakor poročajo švedski listi iz Londona je imela Anglija preteklo noč po dolgem času silovitih nemških letalskih napadov zopet mirno noč. Premirje v nemški letalski ofenzivi je pripisovati po vsej verjetnosti slabemu vremenu, ki je zavladalo nad zapadno Evropo, kakor tudi nad Rokavskim prelivom in delom Anglije.

Berlin, 15. maja. d. Kakor je objavil londonski radio, sta si angleški kralj in kraljica ogledala poškodbe na poslopju parlamenta in v westminstrki opatiji.

Vojna na morju

Berlin, 15. maja. rs. V teku večerajšnjega dne so nemški bombniki z uspehom napadli pomorske cilje na Atlantiku in angleških vodah. Okrog poldneva so blizu Great Yarmoutha potopili 3000-tonsko trgovsko ladjo, ki je bila zadeta v polno in se je po silni eksploziji v dveh minutah potopila. Severovzhodno od Irke so bombniki za dolge plete v strmoglavnem letu napadli dve drugi trgovski ladji po 5000 ton. Eksplozije, ki so jih opazili, pričajo, da sta bili ladji hudo poškodovani.

Santander, 15. maja. s. Kapitan španskega parnika »Marques de Camilla« je izjavil, da je njegov parnik v bližini »Nove zemlje« ustavila angleška križarka ter ga prisilila, da je moral pristati na Bermudih, kjer so bili vsi državljani držav osi izkrcani ter oddani v zapore. Parnik je šele čez nekaj dni lahko nadaljeval vožnjo, bil pa je v bližini Azorov ponovno ustavljen od angleške kontrole in mu je bilo šele po ponovnih preiskavah dovoljeno nadaljevati vožnjo v namenjeno luko.

Poškodovana angleška križarka

Algeciras, 15. maja. d. V Gibraltaru je priplula s Sredozemskega morja angleška križarka, ki ima močne poškodbe na krovu. V Gibraltaru so jo zavlekli v suhi dok, da jo popravijo.

Nemško-francoski razgovori

Važna vloga sestanka Hitlerja in admirala Darlana za nadaljnji razvoj dogodkov

Vichy, 15. maja. d. V poučenih krogih zatrjujejo, da bo imel po mnenju diplomatskih krogov nemško-francoski dogovor za cilj evropsko sodelovanje, ki naj bi preprečilo vstop Zedinjenih držav v vojno. Diplomatski krogi so mnenja, da ne gre samo za gospodarsko, temveč tudi za politično sodelovanje Nemčije in Francije.

Sofija, 15. maja. d. Tukajšnji časopisi pripisujejo veliko važnost sestanku Hitlerja in admirala Darlana. Politični krogi pravijo, da bo imel ta sestanek še zelo važno vlogo pri nadaljnjem razvoju dogodkov.

Carigrad, 15. maja. d. O nemško-francoskih pogajanjih piše list »Tasviri Efkiare«, da daje obisk admirala Darlana pri kancelarju Hitlerju povod za domnevo, da se pričakuje nov korak k francosko-nemškemu sporazumu. V svojem sedanjem položaju ne preostaja. Franciji sedanje, kakor da izbere izmed dveh manjših zlo. Narodni poslanec Dayer razpravlja v listu »Ikdams« o istem predmetu ter pravi, da bi zmaga Nemčije povečala poraz Francije ter dovedla do propast francoski kolonialni imperij. Francija je sedaj pred odločitvijo, da tesno sodeluje z Nemčijo ali pa stopi z angleško pomočjo zopet v vojno proti njej.

Proti Siriji?

Carigrad, 15. maja. u. V ospredju zanimanja tukajšnjega turškega tiska je vprašanje, v katero smer bo Nemčija usmerila svojo vojaško delovanje. Večina listov sodi, da bo prihodnji nemški pritisk usmerjen preko Sirije. V znanem anglofilskem listu »Jeni Sabah« piše poslanec Jalcin, da bodo Nemci bržkone skušali preko Sirije izvršiti ofenzivo na Egipt. Turška vlada spremlja razvoj s popolnim mirom ter računa z vsemi možnostmi. Turki parlament je za dodatne obrambne ukrepe odobril vredne kredite 13.5 milijonov turških funtov.

Carigrad, 15. maja. d. Današnji carigradski listi objavljajo službeno poročilo, da se

je večeraj kasno popoldne sestala turška vlada k običajni vsakodnevni seji. Po seji je Saradzoglu na tajni seji turške ljudske stranke podal poročilo o zunanji politiki. V enournem govoru se je Saradzoglu dotaknil vseh problemov, ki se kakor koli tičejo Turčije. Za Saradzoglu je predsednik vlade Saidin podal pregled notranjega političnega položaja. Obe poročili sta bili z odobravanjem sprejeti na znanje.

15.000 smrtnih žrtev v Beogradu

Stockholm, 15. maja. d. Po informacijah iz Beograda so do 1. maja izkopal izpod ruševin blivše jugoslovanske prestolnice okrog 10.000 trupel prebivalstva, ki so postali žrtve nemških letalskih napadov od pričetku nemške vojaške akcije na Balkanu. Po mnenju policijskega predsednika Beograda utegne biti pod razvalinami še kakih 5000 trupel.

Čestitke sobranja

Sofija, 15. maja. Bolgarska brz. agencija poroča: Po kratkih počitnicah se je v sredo popoldne bolgarsko sobranje sestalo k slavnostni seji, in je bilo sklenjeno, da se pošljejo brozovane čestitke italijanskemu, nemškemu in madžarskemu narodu ter njunim voditeljem.

Obvezno ljudsko delo v Rumuniji

Bukarešta, 15. maja. s. Vlada je objavila uredbu, s katero se organizira ljudsko delo obvezno za vse prebivalstvo. Zakon določa odškodnino za one, ki bodo delali preko določenega obsega.

Obnavljajte naročnino

Duce na grškem bojišču

Alla vigilia del crollo greco: il Duce nella zona di Logera — Tik pred grškim zlomom: Duce v pasu Logere

Le truppe italiane visitano l'Acropoli di Atene — Italijanske čete na Akropoli v Atenah

Letalski boji v Iraku

Med Angleži in Irakom se razvijajo v glavnem le letalski napadi

Beirut, 15. maja. s. Uradno poročilo iraške vojske poroča, da so sovražna letala obmetavala z bombami dva sanitetna avto-transporta, da sta bila opremljena s predpisanimi znaki. Dva voznika sta bila ubita, vozila pa uničeni. Iraška letala so izvršila različne izvidniške polete ter so se nepoškodovano vrnila na svoja oporišča. Sovražna letala je preletelo prestolnico in odvrlo štiri bombe, ki niso povzročile nikake škode. Drugih pet sovražnih letal je preletelo neko mesto na jugu ter metalo bombe, ki pa niso zadale ciljev in niso povzročile nikakršne škode. V zapadnem delu puščave so iraške pehotne čete podvezle odločne akcije proti sovražnim postojankam. Pri Kerbeli se je zrušilo neko sovražno letalo. Pri tem se je pilot ubil, dva člana posadke pa sta bila ujeta.

Za iraški petrolej

Ankara, 15. maja. d. Nekateri ankerski listi objavljajo danes še nepotrjene vesti, da je več nemških vojaških letal pristalo na mosulskem petrolejskem področju v Iraku. Značilno je, da noben list ne ve poročati o tem nikakih podrobnosti, zato je verjetno, da izvirajo vse vesti iz nekega določenega vira. Nekateri ankerski listi ugibajo v zvezi s tem, da utegne obstajati dogovor med Nemčijo in Francijo, po katerem bodo smela nemška letala v bodoče vmesno pristajati v Siriji. To dovoljenje naj bi bilo dano Nemčiji o priliki zadnjih razgovorov med nemškim kancelarjem in podpredsednikom francoske vlade admiralom Darlanom v Berchtesgaden.

Rim, 15. maja. d. Londonski radio je trdil snoci v svoji arabski izdaji, da je Ali Rašida el Kavjarija kupila Nemčija za 100.000 dinarjev. Štirje vrhovni poveljniki iraške vojske so razen tega dobili skupaj 30.000 dinarjev. Ta denar je baje za Nemčijo izvežbljen, ker bo Anglija kljub vsemu uveljavila svoje težnje. Nadalje je trdil, da je pri iraškem petroleju Anglija le malo

zainteresirana, ker je proizvodnja majhna, razen tega pa dobiva petrolej iz Amerike.

Uporniško gibanje v Palestini

Helsinki, 15. maja. s. Dopisnik lista »Sanomate« poroča iz Bejruta, da se mora smatrat pokret arabskega življa v Palestini za pravcato ljudsko vstajo. Svečeniki romajo po deželi, opremljeni z orožjem, ter pridigujejo sveto vojsko Arabcev proti Angliji. Angleške čete so bile zaradi tega množestvenega ljudskega pokreta ponovno prisiljene zateči se v varstvo svojih vojašnic. Angleške kakor tudi židovske družine v Palestini z vso naglico zapuščajo deželo.

Nov poziv jeruzalemskega muftija muslimanom

Rim, 15. maja. d. Kakor poročajo iz Jeruzalema, je tamošnji veliki mufti izdal nov poziv muslimanom za sveto vojno proti Angliji.

Papen v avdijenci pri Ismet Ineniju

Berlin, 15. maja. d. Nemškega poslanika Papena v Ankari, ki se je nedavno mudil v Berlinu, kamor je prinesel kancelarju Hitlerju neko prijateljsko sporočilo turške vlade, je večeraj sprejel v avdijenci predsednik turške republike Ismet Ineni. Avdijenci je prisostvoval tudi turški zunanji minister Saradzoglu.

Afgansko posredovanje

Zeneva, 15. maja. s. Iz Vichyja poročajo: Radio Bagdad javlja, da je afganski narod pozval svojo vlado, da je afganski narod potrebno za pomoč Iraku. Vlada je nato naprosila britanskega poslanika, naj pri svoji vladi podvzame potrebne korake za poravnavo britansko-iraškega spopada, ker grozi sicer splošen upor v arabskih deželah.

dvojijo svoje napore za okrepitev vojske in za ohranitev njenih slavni izročil.

Sanghaj, 15. maja. d. V sredo zjutraj je prispel v Sanghaj novi ameriški poslanik pri kitajski vladi Gauss. V razgovoru s predstavniki lokalnega tiska je izjavil, da ni točna japonska vest, češ, da bi bil on v mestu Kove izjavil, da bo v kratkem sklicana v Singapur posebna konferenca, na katero bodo povabljeni civilni in vojaški zastopniki Kitajske, Filipinov, Nizozemske Indije ter Burme, da se dogovore o skupnih obrambnih ukrepih.

Mobilizacija Angležev na Kitajskem

Sanghaj, 15. maja. d. Angleški poslanik pri kitajski vladi je pozval s posebno okrožnico vse v Kitajski živeče angleške državljane v starosti od 20. do 30. leta, da se priklase za vojaško službo.

Mož, ki je opleni Akropolo

Nekega poletnega večera leta 1822. so privozile v Londonu pred hišo »Angleško-grškega kluba« elegantna kočija. Najbolj znane londonske bankirje, lastnike časopisov, veletrgovce in politike so povabili na predavanje bogatega veleposestnika lorda Elgina, ki se je bil navdušil za grško osvobodilno borbo izpod turške jarma in je bil malo prej šest mesecev potoval po Grčiji. »Če razprostre Anglija svoja krila nad ponosno, svobodoljubno ljudstvo Helenov,« je vzkliknil ta mož med svojim predavanjem, »tedaj bo varovala samo tisočletno, neminljivo kulturo, ki jo je človeštvo podarilo to izvoljeno ljudstvo!«

Tri leta po tem dogodku, o katerem so obširno poročali tudi britskemu ministrskemu predsedniku, je lord Elgin odpotoval znova na jugovzhod, tokrat pa kot poslanik britske vlade pri Visoki porti v Carigradu, ki je sovražnika Turkov sprejela z zelo mešanimi občutki. Turki so to imenovanje »prvobornika« za osvoboditev Grčije izpod turškega jarma občutili kot pravo zausnico in carigradski ministrski predsednik je mislil sprva, da ni prav razumel, ko ga je britski poslanik v aprilu 1926. prosil, naj mu priskrbi osebno avdienco pri sultanu. Sultan je bil sprva tudi voljan, da to avdienco lordu Elginu odreče, veliki vezir pa se je bal, da bi moglo imeti to za posledico nadaljnje poslabšanje angleško-turških odnosov, in tako je vladar poslanika končno sprejel.

Ko je Anglež čez eno uro zapustil sultanovo palačo, je vladar predsednika svoje vlade takoj obvestil o nenavadni prošnji lorda Elgina. Poslanik je sultana prosil, naj mu dovoli podreti atensko Akropolo in odpeljati najbolj dragocene kose te krasne zgradbe v Anglijo. Dal je razumeti, da bi »stakna« usluga odnosom med Anglijo in Visoko porto samo koristila. Ne sultan, ne veliki vezir nista imela posebnih pomislekov, razlog, ki ga je dal čuti angleški poslanik, je odločil: ko se je lord Elgin vrnil, mu je vladar sporočil, da sme Anglija zaklade starogrške kulture odnesti.

Ze v juliju istega leta se je odpeljal lord Elgin v London in si je tam izposloval brodovje osmih ladij, ki naj bi plen z Akropole odpeljale. Grki dolgo časa niso slutili, kaj pripravljajo njih »prijatelji in pokrovitelji«. Sele tedaj, ko so britske ladje pristale v Pireju in so začeli z Akropole odnašati nanje čudovita dela starogrških umetnikov, so spoznali, da si je dal Anglija svoje simpatije za grško osvobodilno borbo drago plačati.

Z akropolisimi umetninami si je lord Elgin napolnil štiri svoje podeželske dvore na Skotskem in so tam ostale čez leto dni. Sele leta 1829. so na tih po prele v last Britskega muzeja, kakor je bilo že v naprej dogovorjeno. Tam lahko danes občudujemo najlepše dele partenonskega friza, medtem ko se mora grško ljudstvo zadovoljiti z mavčevimi odlitki...

Pomladitvene operacije v kaznilnici

Kakor poročajo iz Los Angelesa, so v zadnjih letih v tamkajšnji kaznilnici Saint Quentin izvršili zanimive pomlajevalne operacije po metodi prof. Voronova. Teh operacij je bilo kakšnih 10.000 in kaznjenci so se prostovoljno javili zanje. Eksperimente je vodil prof. Stanley, ki mu je šlo razen za to, da bi operirancem povečal življenjsko energijo in podaljšal življenje, tudi za to, da bi preizkusil, kakšne učinke bi mogla imeti vcepitve žlez in hormonov na nekatere bolezni, kakor sladkorno bolezen in nadušo. Kolikor je znano, so ti učinki le začasni in nikakor ne tako zadovoljivi, kakor bi bilo pričakovati po veliki reklami, ki so jo delali svoječasno za pomlajevalne operacije.

Mačke kot dediči

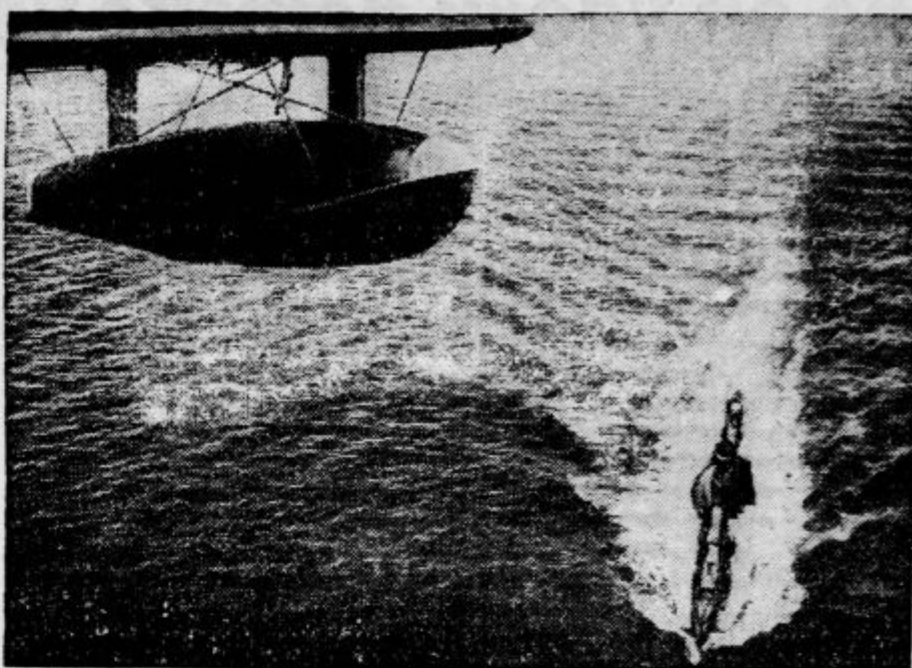
V Taftu v Kaliforniji je pred nekaj časa umrla neka ga. Engelova, ki je svoje imetje, okrog 10.000 dolarjev, zapustila svojim trem mačkam. Njeni sorodniki so bili seveda zelo razočarani, zlasti še, ko so zvedeli, da ne prihajajo v poštev niti kot naknadni dediči, kajti za izvršila oporoke je določila pokojna domače društvo veteranirov in to naj bi podedovalo denar, ko bi mačke umrle naravne smrti. Zaprta je menila, da bo patriotsko društvo bolj skrbelo za njene mačke nego sorodniki. Veterani so njene določbe radi sprejeli na znanje, priradili so pravo slavstvo mačkam na čast in so določili nekega svojega tovariša, da jim bo stregel z največjo skrbjo.

Due desinteressati — Dva, ki se ne zanimata

delle questioni del secolo XX — za vprašanja 20. stol.

Idrovolante italiano — Italijanski hidroplan

attaccante un sommergibile britannico — v napadu na britsko podmornico

Država za svojo mladino

Ko opravi mladi človek srednjo šolo in ima zrelostne izpite za seboj, pred seboj pa vse polno načrtov in morda tudi določna nagnjenja za to ali ono znanstveno in tehnično stroko, nastaja za starše vprašanje: »Ali naj dalje študira?« Mnogo razlogov govori lahko za to, toda najvišja instanca, očetova blagajna, utegne zbuditi težke pomisleke. Le prevečkrat je zaključek vsega tehtanja in računanja sem in tja ta, da na žalost ne pojde. Študij stane pač denar navzlic najskromnejšim zahtevam, navzlic dijaški menzi in drugim ugodnostim. Mladi študirajoči človek mora jesti in oblačiti se, plačevati mora učnine in učila. Marsikateri talent ostane tako na pol poti, marsikdo ne pride do mesta, ki bi ga lahko zavzel v skupnosti in s katerega bi skupnosti mogel najboljše koristiti. Število dijakov, ki uživajo zadostno podporo, je le majhno. V Nemčiji so n. pr. izračunali, da predstavljajo študenti, ki jih država vzdržuje, komaj osmino vseh.

Z novim odlokom za podpiranje akademskih vojnih udeležencev pa je postala stvar, kakor beremo v graški »Tagespost«.

bistveno drugačna. V Nemčiji so ta čas skoraj vsi abiturienti in premnogi študenti iz prvih semestrov na fronti. Ko se vrnejo domov, jim bo bodočnost zagotovljena. Študiral bodo namreč na državne stroške dalje. Država bo prevzela v skladu s časom, ki so ga prebili v vojni službi, delno ali pa popolnoma stroške za njihov študij in preživljanje. Na ta način naj jim narod tako rekoč vrne čas, ki so ga narodu darovali v borbi. Mirno in brez pomanjkanja se bodo pripravljali za naloge, ki jih čakajo v bodočnosti. Prav posebne pomoči pa bodo deležni tisti, ki so v vojni izgubili svoje zdravje. Novi odlok pa ne govori samo o dijakih bojevnih, temveč tudi o otrokih in ženah padlih vojakov, tudi ti bodo deležni podpore, če se bodo hoteli posvetiti akademski karieri. Rektorji vsakovrstne organizacije bodo imeli posebno dolžnost, da poskrbijo za študente, ki jih bo podpirala država. Narodno socialistična država hoče odpraviti tip študenta iz časa po prvi svetovni vojni, ki se je moral skozi študij prebijati z gladovanjem in težavami.

Izmenljiva peta za čevelj

Neki 57letni Otto Smolka iz Salzbrunnja je izumil izmenljivo peto za čevlje, ki je v strokovnih krogih zbudila veliko pozornost.

Smolka je dobil pobudo za svoj izum iz čudnega razloga, namreč zavoljo hudega revmatizma. Ki si ga je nakopal med svetovno vojno. Rumatizem ga je silil zlasti pozimi, da se je gibal nad vse previdno. Zmislil si je, da bi moral za hojo na zaledenelih tleh imeti pete z železnimi konicami. Dejal si pa je, da je prav za prav nepraktično imeti samo eno vrsto pet na čev-

ljih, pete z železnimi konicami ali okovane pete sploh niso n. pr. prav nič primerne za kretanje na kakšnem plesišču. V hišah s tenkimi stenami bi bilo praktično imeti spet klobučevinaste ali gumaste pete, ki bi ne motile sosedov. Vsa ta vprašanja je Smolka rešil na preprost način. Na čevlje je pritrdil kot podlago za pete aluminijasto ploščo z dvema luknjama. V to luknjo vtakne po potrebi peto z železnimi konicami, gumasto, klobučevinasto ali katero koli drugo peto. S pomočjo kakor vzmet zapognjene izle se dajo vse te pete pritrditi na čevlje.

Zobna gniloba in spol

Docent vseučilišča v San Franciscu dr. Ernest Stoman, piše v neki razpravi, da so ženske bolj nego moški podvržene zobnim boleznim, znajo pa se bolje zdraviti. Ta učenjak je v sodelovanju z drugimi znanimi dentisti po skrbnih raziskavah ugotovil, da je spol v tesnih zvezah z nagnjenostjo do zobnih obolenj, zlasti do zobne gnilobe.

Nesreča

v nemškem premogovniku

V neurodskem premogovnem revirju v Nemčiji je eksplodiral jamski plin in je veliko rudarjev pri tem izgubilo življenje. Točno število žrtev ni znano, ker so reševalna dela še v teku. Doslej je uspelo rešiti nekoliko delavcev, za katere upajo, da bodo ostali živi.

Trikrat poročena

V cerkvi v Dobrovicah na Češkem se je poročila mlada dvojica, ki je trikrat slavila poroko. Že nekoliko dni prej sta se dala namreč poročiti v praški mestni hiši, a ker je bila nevesta Bolgarka, se je izvršila še druga poroka v pravoslavni cerkvi. Da bi stvar še bolj druzela, sta se nato poročila v ženinem rojstnem kraju po katoliškem obredu.

A NEKDOTA

Pri neki skušnji je neki tovariš igralcu Wernerju Kraussu ponudil smotko, ki ni bila baš najboljša kakovosti. Ko je Krauss nekolikokrat potegnil, ga je vprašal darovalca, kako mu smotka ugaja.

»A razen tega — ne vleče!« je odgovoril Krauss lakonično.

VSAK DAN ENA

»Povejte mi, prosim, kje bi dobil tu seno za svojega konja?«

(Everybody's weekly)

Così passa le notti la popolazione di Londra — Tako prenočuje londonsko prebivalstvo

Ricovero in una stazione della ferrovia sotterranea — Zaklonišče na neki postaji podzemeljske železnice

Obnova Madrida

Španska vlada se trudi že dve leti, da bi izbrisala vsaj najbolj vidne posledice »zaviljanske vojne«. Gradijo se nove stanovanjske četrti, porušene vasí se obnavljajo. Navzlic temu je videti baš v prestolnici, v Madridu, še vedno mnogo hiš, ki obstoje samo iz procelij, razstreljene cerkve, na katerih mledujejo napisi za darove, iz katerih naj bi se te cerkve na novo sezidale, v vseučiliški četrti ob mestni meji stoji še vedno betonske utrdbe in strelski jarki, parki so opustošeni, gozdovi so se pod treskom granat spremenili v pušave. Parki so posebno bolesta točka španske prestolnice. Mesto stoji na goči visoki planoti, zato ni imelo razen javnih vrtov v svoji bližini okolici nobenih prilicnosti za oddih. V Zapadnem parku, ka-

mor so hodili tisoči in tisoči na sprehod, ne stoji danes niti eno drevo več prav tako je vojna opustošila drugo veliko javno vrtno napravo, znani Retiro. Tam je bil sloviti rožni vrt Rosaleda. Poleti je cvetelo tu na tisoče in tisoče vrtnic — lanko poletje pa jih je cvetelo komaj nekoliko grmov. Pred kratkim pa so se začela dela za nov rožni vrt ki naj nadomesti nekdanjo Rosaleda. Oblasti so dale vsaditi 15.000 grmov 365 raznih vrst vrtnic. Staro Rosaledo je ustvaril l. 1914 ravnatelj madridskih mestnih vrtnih nasadov Cecilio Rodríguez. Obsegala je površino preko 10.000 štirinajstih metrov. V 22 letih so vrtnice preplele vse loke in zelene prehode. Novi grmi bodo vzcveteli že letošnje poletje.

Izvedenci za barve

Da neke barve človeškemu organizmu škodujejo, druge pa imajo ugodne učinke nanj, je splošno znano, manj znano pa nam je, kako učinkujejo v poedinih primerih nešteti barvni odtenki. Velike trdke zaposlujejo že dalj časa novo vrsto nameščenec, ki so dobro plačani in ki jim je naloga vedeti, kakšne učinke imajo posamezne barve.

Lep dokaz za to, kaj zmore v nekih okoliščinah barva, nam dajejo izkušnje prof. Piccarda, ki si jih je nabral med svojimi poleti v stratosfero. Ob svojem prvem vzletu je pobarval gondolo balona črno, da bi ta barva vsrkavala toploto in v ledenih višinah stratosfere ogrevala njega in njegovega spremljevalca. Ta namen je učenjak dosegel, toda v večji meri, nego mu je bilo ljub. V višini več kilometrov, kjer ne zadržujejo sončnih žarkov ne oblaki ne debele zračne plasti, so ti žarki tako silni, da sta se moža v gondoli potila v vročini 38 stopinj, čeprav je zunaj vladal mraz kakšnih 60 stopinj pod ničlo. Ta izkušnja je prof. Piccarda pripravila do tega, da je pri svojem naslednjem poletu

pobarval gondolo belo, kajti bela barva sončne žarke odbija. To se je tudi zgodilo, toda v takšni meri, da je notranja temperatura v gondoli padla na 4 stopinje pod ničlo. Samo različna barva je tedaj imela v istih okoliščinah za posledico toplotno razliko 42 stopinj. Ni čudno, da barvajo odtlej gondole za stratosferne polete polovico belo in polovico črno.

Drug, zelo poučen primer o učinku barv se je zgodil pred nedavnim v Ameriki. Velika petrolejska tvrdka, ki je hranila olje v tankih po 500 hektolitrov, je ugotovila, da iz tankov znaten del olja stalno izginja. Tanki so bili povsod tesno zaprti in je bilo spočetka uganka, kako se more ta izguba dogajati. Pozvali so končno nekega izvedenca za barve in ta je dal rdeče tanke takoj belo pobarvati. Uspeh je bil ta, da si je tvrdka v vsakem tanku v času štirih in pol meseca prihranila 1150 litrov olja. Izvedenec je dokazal, da rdeča barva absorbira sončne žarke in da se olje v tankih zavoljo tega tako ogreva, da je moralo uhajati v obliki pare skozi ventile.

Kulturni pregled

Začela se je razstava „Slovenskega lika“

V prvem nadstropju Batove palače se je v sredo proti večeru zbralo dokaj število občinstvo, da prisostvuje otvoritvi razstave »Slovenskega lika«. Največje in simpatično pozornost je vzbudilo, da je bila na tej slovenski kulturni prireditvi zastopana nova Oblast: Visoki Komisar Ljubljanske pokrajine je poslal svojega zastopnika v osebi g. comm. dr. Eduarda Bisia, tržaškega podprefekta, Tiskovni urad Komisarjata pa je zastopal g. prof. U. Urbani. Med domačimi odličniki smo opazili rektorja univerze g. dr. Slaviča, g. dr. Pretnarja kot zastopnika župana dr. Adlešiča, predsednika Narodne galerije g. dr. Windischerja, bivšega ministra g. dr. Novaka z gospo, predsednika Novinarskega društva g. St. Viranta, pesnika Silvina Sardenka in dr. Pred formalno otvoritvijo je prvi spregovoril eden izmed razstavljalcev, g. Lojze Perko, ki je izvajal:

»Kateri list naše knjige naj odprem, da bi bral iz njega besede, ki bi bile najlepše? Povedal bi vam rad, da prihaja nova pomlad z novimi zvoki, ki drhte izpod neba. Danes se nam je podvojila ljubezen do rodne zemlje.

»Si heroji so nam svetinje — luči, ki nam svetijo kot mejniki, dvigajoče se pod sinje nebo z vzklikom: smo! Vsi veliki ljudje pa so bili tudi veliki borci za veličino svojega naroda, svoje zemlje. In narod, ki ima duhovne velikane, mora živeti! Nekaj let je tega, kar sem se poslovil od močasnih gozdov temnega Javornika.

Klic srca, edino dedščino svoje zemlje in svoje dobre pokojne matere: vero, upanje, ljubezen, sem dobil na pot... Bogat v duši sem odhajal, ker sem veroval vanjo, podobno kakor tisti, ki so šli isto pot. Srečal sem mlade ljudi z žarkim ognjem v svojih srcih, ljudi istih idej in borbe za lepoto vzvišenih idealov. Postal smo si bratje. Spremljala nas je tiha molitev žena, ki so se trpečih, ljubezni polnih obrazov nekoč sklanjale preko naših zibelj...

Mati!

Tako smo nemo vzklikali, kadar so bili težki trenutki, polni borbe, pomanjkanja, preziranja, razočaranja. Ob vzgladu matrine velike ljubezni smo dobili novih svežih moči, da se oplajamo z lepoto svoje Muze.

Slovenska zemlja, čudovita je Tvoja lepota! Gozdovi pojo, jočejo; žitna polja drhte v plodni sočnosti; povodne vile se skrivnostno vzpenjajo iz tolmunov in žuborečih potočkov; kristalni sijaji žarkega sonca obsevajo bele cerkvice po valovitem gričevju; večerni zvon pozvanja Ave!...

Takšno stojimo pred Vami: mi mladi, najmlajši. Vsak z isto zemljo, z istim srcem. Odivsimi smo od slovenske zemlje. Iščemo svoje poti v višino in globino, verujemo v svoje delo, v to našo molitev! Ponosni smo na svojo grudo, verujemo v svoj vzvišeni in lepi smoter, ko z njim odpiramo list nove dobe, ki naj izžareva iz Tebe, slovenska zemlja, tako polna blagoslova! Tvoje grudi dihajo v to pomlad; zemlja, ljubimo Te, sprejmi našo ljubezen!

Smo drobci v novi Državi, ki je oplojala svet s kulturo in veličino. Dornovina titanov, Giotta, Michelangelo, Raffaella, Tiziana, sprejmi to prvo umetniško razstavo Ljubljanske pokrajine v poklon! —

Ta izpoved dozorevalnih umetnikov najmlajše generacije, topla v svoji neposrednosti in neouklonljivi veri v bodočnost, je bila sprejeta s simpatijami in odobravanjem. G. Silvester Škerlj jo je na to prečital v italijanskem prevodu.

Spregovoril je še predsednik »Slovenskega lika« in učitelj mladih umetnikov prof. France Kralj ter s svojo kratko besedo otvoril razstavo.

S posebnim zanimanjem so si prisotni ogledali razstavljene slike in večidel drobno plastiko. Prisotni razstavljalci so bili predstavljeni zastopniku Visokega Komisarjata ki jim je presrečno čestital k uspehu. Upamo, da bo razstava, katere moralni uspeh je nedvomen, vzbudila široko zanimanje ljubljanskega občinstva in dala našim umetnikom, ki kažejo toliko tople ljubezni do domače grude, izpodbudo za nadaljnje delo in uspešni razvoj k njihovim visokim vzorom. — O sami razstavi: bo še beseda v okviru naše kulturne kronike.

Današnje italijansko slikarstvo

Ni ga omlakanega Evropeca, ki bi ne poznal vsaj nekaterih slavnih mojstrov italijanskega slikarstva. Imena Michelangela, Leonarda da Vinci, Raffaella, Tiziana in tolikih drugih niso samo ponos svoje domovine, ki je toliko prispevala k skupnim zakladom zapadne kulture, marveč sodijo tudi med predstavitelje tega, kar imenujemo evropska kultura v najvzvišenejšem pomenu besede. Čim bliže smo so-

dobnosti, tem manj so znana imena italijanske upodabljajoče umetnosti. Le redko kdo pozna obraz in vodilna imena najnovejšega slikarstva in kiparstva v deželi, ki daje že po svoji bogati tradiciji rodovna tla slehernemu umetniškemu oblikovanju in ustvarjanju.

Guido Piovene nas v svojem sestavku »Annata artistica 1940« (Almanacco Letterario Bompiani 1941) seznanja s stanjem italijanske upodabljajoče umetnosti v lanskem letu. Nasproti trditvam nekaterih, češ da je najnovejša italijanska umetnost nekaj fevd francoske, poudarja pisec, da ni mogoče izključiti vpliva važne in izvirne domače tradicije. Prav v sedanjem trenutku uveljavlja italijanska umetnost svojo lastno silo. Pisec meni, da je dandanes najboljša na svetu, zakaj francoska umetnost živi od starih mojstrov, angleška se deli v nekaj avantgardistov in v stupidno službeno umetnost Roya Academy, nemška se je z obudovanjem vredno združnost odrekla pretirani umetniški svobodi, vendar še vedno čaka sadov svojega preobrata, medtem ko je italijanska umetnost prav sedaj v bujnem razmahu.

Na čelo današnjih italijanskih slikarjev stavi Piovena Artura Tosija, čigar slike so lani na beneški Biennali in drugod sprejemali z radostnim občudovanjem, kakor da bi šlo za neko razodetje. In zares — Tosi ni še nikdar slikal s tolikšno močjo. Z italijansko tradicijo ga spaja neka trdnost, ki so mu jo priznali tudi kritiki iz tabora drugih umetniških šol. V tem slikarju se včas pojavljajo ostanki Manzoničeve veličine, ki jo ima v instinktu in zajema iz tradicije, ni pa premišljeno usmerjen vanjo. V njem so združene lastnosti pravega Lombardčana in njegovih tal.

Drugi veliki uspeh je dosegel na beneški Biennali slikar Carrà. Ni še dolgo, kar je

bil v službi minljive in eksotične mode, slikar formul in intencij. Danes mu lahko vsak človek brez predsodkov prizna tiste velike odlike, ki so mu jih prej odrkli. Njegova izrazito in globoko slikarska svojstva niso vnanja, marveč potekajo iz dna njegove zavesti ter dajejo tudi njemu največji značilnosti italijanske umetnosti: odbranost, visok in zamišljen mir, odsotnost vsega preveč neposrednega in dokumentarnega, utrudljivo obveznost razmišljanja, ter človekost, ki se kaže v tem, da je na njegovih slikah vedno kak človek. Te lastnosti dajejo torej Carràju značaj korenito italijanskega slikarja. Njemu ob bok lahko postavimo skulpturo M. Marinija, ki skuša uravnovesiti idealizem in realizem, abstraktnost in opazovanje. Giorgio de Chirico je prav lani pokazal, da je stopil v razdobje bujnega razmaha. Kdor je zasledoval njegove prve polemike zoper impresionizem je mogel takoj sklepati, da bo njegovo slikarstvo doseglo stroge in zaključene forme. Nova razstavljena dela so v tem pogledu brezhibna, vžle vsemu pa je še vedno daleč od sleherne klasičnosti. V njegovih slikah je še danes mnogo abstraktnega; nedostaja mu tistega skrivnostnega stika z vnanjim svetom, oživljajočega kompromisa med domišljijo in naravo, kakor ga opažamo pri starih mojstrih. Bolj kakor umetnost je pri njem abstraktna sama narava. Tak skrivnostni stik z naravo je mnogo bolj očiten v umetnosti Filippa de Pisis. Pri njem opažamo nasprotno: prevladuje naravni element.

Lanska nagrada Bergama je bila podeljena Mariu Mafalu, ki jo je res zaslužil. Označuje ga to, da je ves prežet z nekakim telesnim esoterizmom. V tej zvezi je treba omeniti rimskega umetnika Renata Guttusa in Orfeja Tamburija ter nekatere Milančane, kakor so Birolli, Mignone, Valenti in

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopolni in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov.

Službo dobi

Postrežnico sprejemem. Zg. Šiška, Jezerska ulica 4. 9496-1

Mlado postrežnico sprejemem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9498-1

Samostojno gospodinjstvo sprejemem. Zg. Šiška, Jezerska ulica 4. 9474-1

Služkinjo mlado, pošteno sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9507-1

Mlađe deklet sprejemem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9509-1

Službe išče

Gospod s perfektnim znanjem jezikov, nemščine, italijanščine, francoščine in angleščine išče kakršnekoli zaposlitev. Gre tudi za hotelarstvo, portirja ali podobno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Korespondent 45«. 9467-2

Elektrovarilec specialista, išče takojšnje službe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9492-2

Bivši državni namestnik uradniške skupine, govori nemško, zmožen kavelje, išče službo za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštna«. 9499-2

Kuharica starejša, perfektna, vajena tudi fine kuhinje, ki opravi tudi hišna dela in druge službe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Šifro »Snažna in vestna«. 9470-2

Abs. trgovske akademije odlična risarica, sposobna organiziranja, z znanjem nemščine in zelo dobrim znanjem italijanščine, priprave znanjosti, išče zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo prizadeta«. 9517-2

INSERIRAJ V »JUTRO«

Vajenci (ke)

Vajenko ki ima voljo in veselje za damsko krojaštvo — sprejme damski modni salon »Ida«, Ljubljana, Tržaška cesta 19. 9471-44

Mizarskega vajenca sprejemem. Svetek, Koblarjeva 7. 9514-44

Pohištvo

Lepo spalnico moderno, cvetlični jesen proda mizarstvo A. Cimerman, Dev. Mar. v Polju št. 111. 9469-12

Pohištvo kupim. Ponudbe z opisom in ceno na ogl. odd. Jutra pod »Pohištvo«. 9519-12

Stanovanje

Dvosob. stanovanje s kopalnico, udobno oddam 1. junija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9505-21

Enosob. stanovanje oddam starejšima upokojencema. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodar«. 9499-21

Posest

posesta posredovalnica v Ljubljani je samo v PRESERNOVI ULICI 54 Nasproti glavne pošte Telefon 44-20

Hiše, parcele pri prodaji ali nakupu, posreduje najhitreje in najvestneje. — Pojasnila brezplačno in brezobvezno. Zaječ Andrej, realiteta pisarna, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 10, telefon začasno 35-64. 9409-20

Parcelo do 120.000 din v Ljubljani ali v okolici kupim, event. posestvo. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Denar takoj«. 9472-20

Stanovanja

Stanovanje dvosobno, komfortno, — primerno za ordinacijo, iščem v mestu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 9501-21a

Enosob. stanovanje s kuhinjo in kopalnico, iščem takoj. Drognerja Kanc. 9515-21a

Komfortno stanovanje dvo- ali trisobno, išče solidna stranka za takoj, najraje v bližini Mirja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepo čisto«. 9510-21a

Sobo odda

Veliko prazno sobo sončno, z balkonom na ulico, uporabo kopalnice oddam takoj v centru. Grofky Paula, Kersnikova ulica 7-II., levo. 9475-23

Oddam sobo dvema oficirjema. So- uporaba kopalnice. Poljska 18. II., levo. 9512-23

Sobe išče

Lepo sobo s hrano, iščem. Plačam 1000—1200 din mesečno. Ponudbe v trgovini Zora Miklošičeva cesta. 9473-23a

Sobo za stalno isče banovski uradnik. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Soliden«. 9477-23b

Stroji

Pisalni stroj rabljen, Remington. — mali in nov daljnogled 6 X 30 prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9500-29

Pisalni stroj za potovanje kupim. — Ponudite »Realiteta«. Prešernova ulica 54. 9503-29

Izgubljeno

Učenka je izgubila damski čevlji od Zvezde do pošte. Pošten najditelj naj ga odda v ogl. odd. Jutra. 9480-28

Informacije

Prosimo vsakogar ki bi kaj vedel o rez. inž. ppr. Božo Kramaršič, naj nujno sporoči na naslov: Marija Kramaršič, Ljubljana, Cesta 29. okt. 9. II. n. Odšel je baje 8. aprila z 81. četo za vezu iz Zagreba proti Popovci, oziroma dalje proti Novski. Stroške povrnem! 9353-31

Kdor kaj ve. Antonu Trpinu, služil pri aerodromu 10 stab. Čačak, naj javi proti nagradi njegovi materi. Srečka Trpin, Ljubljana, Rožna dolina C. VIII. 1a. 9508-31

Iščem kobilu Luco cilaš (Rotimel) stara 12 let 165-195, menda št. 516. Najditelj dobi din 1000 nagrade. »Cement- mine, Celovška c. 37. 9468-31

KLISEJE ENO VECBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

UGODNO PRODAMO dobro ohranjen

5-sedežni AVTOMOBIL Wanderer

tipe W 250 L (50 KS) z dvema kompletnima rezervnima kolesoma. Pogon avtomobila je moč z bencinom ali z metanom. — Gumijasta odpiralna streha. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Razglas

Na osnovi § 149 občega rudarskega zakona se uradno sklicuje

občni zbor

rudarske združbe OTOČEC

za dne 19. junija 1941 ob 9.30 (oziroma po prihodu jutranjega vlaka iz Ljubljane) v Novem mestu v hotelu Koklič.

Dnevni red občnega zbora:

1. Poročilo ravateljstva,
2. Sklepanje glede nadaljnega obratovanja premogovnika Otočec,
3. Volitve ravateljstva,
4. Predlogi združbenikov,
5. Slučajnosti.

O tem se obveščajo s pozivom k udeležbi:

1. Ravatelj združbe g. Kocjan Milan, Petrovč pri Celju;
2. dr. Berenj Fenje Ana v Beogradu, Knežnje Ljubice št. 11;
3. Codelli Anton, graščak na Kodeljevem pri Ljubljani;
4. Frajd Aleksander v Beogradu, Vlakovičeva 32;
5. grof Villavicencio Margheri v Otočcu pri Novem mestu;
6. Fenje Karl v Beogradu, Knežnje Ljubice 11;
7. Kocjan Milan v Petrovčah pri Celju;
8. Lauk Anton, Kočevje, hotel Trst.

V Ljubljani, dne 13. maja 1941

Za Kr. Civilnega Komisarja: Rudarski glavar.

ZAHVALA

Vam vsem, ki ste naši nepozabni sestri in svakinji

TONČKI KUHELJ

izkazali v življenju toliko prijateljstva in ljubezni, ki ste jo na mrtvaškem odru obsuli s cvetjem in jo spremili na njeni zadnji poti, izrekamo svojo najglobljo zahvalo.

Prav posebno zahvalo pa dolgujemo našemu ljubemu prijatelju gosp. dr. Franti Misu, ki je dolga leta z izvanredno požrtvovalnostjo in odličnim strokovnim znanjem skrbel za zrahljano zdravje naše pokojne sestre in ji lajšal trpljenje posebno v zadnjih trenotkih njenega življenja.

Sveta maša zadušnica se bo brala v petek 16. t. m. ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

ZALUJOČI OSTALI

Po kratki težki bolezni nas je nenadoma zapustila naša iskreno ljubljena žena in mati, gospa

Ruža Zupančič roj. Kersnik

dne 14. maja 1941.

Pogreb nepozabne pokojnice bo iz hiše žalosti iz gradu Brda pri Lukovici v petek, dne 16. maja 1941 ob 16. uri.

Prosimo tihega sožalja.

Mesto posebnega naznanila.

Brdo, dne 15. maja 1941.

Zalujoči: Zupančič Gilbert, starešina okrajnega sodišča na Brdu, soprog; Vid, Mitja in Gilbert, otroci — in ostalo sorodstvo

Bando

In base alla decisione dell'ENTE DISTRIBUZIONE ROTTAMI in Milano del 10 maggio 1941/XIX N. FI/1792 la ditta sottoscritta è incaricata della compera di ottone e piombo di origine privata o militare nella zona di Lubiana e in quella italiana circostante per un raggio di circa 15 km.

Li vitiamo tutti i raccoglitori, specialmente i fonditori, commercianti e in genere tutti coloro che tengono metalli di origine militare di farne annuncio, indicandone la quantità, al più tardi l'uno alle ore 17 del 17 maggio 1941/XIX. La denuncia si farà in iscritto nel formulare che si può ottenere nella nostra cancelleria.

Pagheremo un forte indennizzo ai latenti di bossoli ottone vuoti non adoperabili in termine alla qualità e quantità della merce presentataci. Il prezzo per i rottami di metallo denunciati a tempo è fissato secondo la qualità con cca Lit 2,40 — Din 8.— il kg, mentre che il prezzo per l'ottone di origine privata è di Lit 5,40 — Din 18.— per il kg.

I metalli di origine militare in forma originale o fusa che gli organi di stato in base alle ulteriori ricerche troveranno presso i detentori saranno confiscati ed i colpevoli saranno puniti ai sensi di legge.

Tutte le informazioni in questo riguardo sono a disposizione nella nostra cancelleria, via Beljaška 4, telefono 32-52. L'autorizzata dell'ENDIROT per Lubiana e dintorni RUPENA-LUTZ, s. a. g. l., Lubiana VII, Šiška

BOJ ZA MOMPRACEM

Pustolovski roman

Kočijaž, mlad Malajec, je zgrabil živali za rep ter ju obrnil. Zebuja sta se spustila v dir, brez ozira na pešce, ki so morali bežati v hiše. Vendar se niso upali oporekati, kajti vedeli so, da sultan se pozna šale.

Cez deset minut hitre vožnje po cestnem prahu je voz dospel na kraj, kjer naj bi se vršila prireditve.

N a razsežni trati se je dvigal nekakšen amfiteater iz bambusovih trstik, gosto izprepletenih, da bi bili gledalci varni pred živalmi.

Na tisoče gledalcev, ki so hrumeli kakor v pekl, se je gnetlo po vseh stopnicah.

Na ploščadi, okrašeni s preprogami, je sedel borbejski sultan Selim Pargani Arparlang.

Bil je dokaj šibke postave in malo bojevit na pogled. Glavo je imel pokrito z neverjetno obsežnim turbanom, in zelena, bogato ozaljšana halja mu je odevala telo.

Za njim je stalo sto indijskih vojakov, ki so bili njegova telesna straža.

Yanez se je vzpel po stopnicah, obloženih s preprogami, in stopil pred sultana. Samo nalahno se je dotaknil čelade, kakor se je spodobilo zastopniku mogočnega naroda, ki je mogel v štirindvajsetih urah požreti vso sultanovino.

»Dobro došli na mojem dvoru,« je rekel sultan.

»Javili so mi, da ste prišli.

Bal sem se že, da se vam ne bi bilo zgodilo kaj hudega. Naša morja kljub mojemu prizadevanju še vedno niso povsem varna.

»Prišel sem s svojo jahto, visokost,« je Yanez odvrnil. »Na ladji imam dobre topove, ki bi z gusarji hitro opravili.«

»Prisedite k meni, milord, samo vas smo čakali, da pričnemo z igrami.

Ce ste bili v Indiji, ste gotovo že kdaj videli takšen pirzor.

»Ne samo enkrat, visokost.«

»Toda danes vam pokažem nekaj zanimivega: boj med sulicariji in tigri.

Ves teden smo imeli velike love, zato smo dobro založeni z zvermi.«

»Takšne prireditve človek zmeraj rad gleda.«

»Naj torej dam znamenje?«

Sultan je vzdignil roko.

Trobente so trikrat zadonele, in trušč gledalcev je mahoma utihnil.

Iz kletke na koncu ograde je planil krasen črn bik z mogočnimi rogovi.

Divje se je zaletel kakih petnajst ali dvajset korakov naprej, nato pa mahoma obstal in zarjovel, opletaje z repom po bokih.

Videti je bilo, da uboga žival sluti nevarnost, ki ji grozi.

Spet so trikrat zadonele trobente, in iz druge kletke je skočil tiger. Ko je bik začul njegov »a-ou-ug«, se je zdrzil.

Tiger je očitno uganil, za kaj gre; srepo se je zazrl v nasprotnika, ki ga je pričakoval s pobešeno glavo. Nato je počenil in znova zarjovel.

Gledalci so zagnali divji krik.

»Strahopete!«

»Bik te pričakuje!«

»Na hrbet mu skoči, če si kaj prida!«

Tiger je psolve mirno požiral, ne da bi se upal naskočiti nasprotnika, ki je postajal očitno nestrpen.

»Zdaj bo zanimivo,« je sultan rekel Yanezu.

»Kakor je videti, tigr ni kaj ne miče, da bi se seznanil z bikovimi rogovi,« je ta odvrnil.

»Ko pride pravi trenutek, bo že skočil, meni verjemite.«

Nazadnje je bik prešel v napad.

Dvakrat je zdirjal okrog in okrog ograde, nato pa obstal pred tigr, ki je bil s tem prisiljen, da se je obrnil.

Kriki in psolve so bili utihnili. Skoraj brez sape so prebivalci spremljali zanimivi boj.

Bik je podivjal.

Večkrat zaporedoma je udaril s parklji ob tla, da bi izzval sovražnika v napad. Ko s tem ni dosegel namena, je pobešil glavo, da mu je malone rila po tleh, in se kakor besen zapodil proti tigr.

Ta se je pognal v krasen skok, padel nasprotniku med roge in mu jel trgati pleča. Uboga žival, ki je curkoma izgubljala kri, je kakor divja skakala po areni in skušala pritisniti zver ob plot, da bi jo zmečkala.

Razglas

Po sklepu Državnega zavoda za razdeljevanje kovinskih odpadkov (Ente Distribuzioni Rottami) v Milano z dne 10. maja 1941 pod št. FI/1792 je podpisani tvrdki poverjen v Ljubljani in v 15 km širokem pasu okoli Ljubljane na italijanskem ozemlju nakup medenine in svinca civilnega ali vojaškega porekla.

Pozivamo vse zbiralec posebnih livarne, trgovce in sploh osebe, ki imajo kovine vojaškega porekla, da nam jih prijavijo (z navedbo količine) najpozneje do 17. maja 1941 do 17. ure. Prijava je napraviti pisмено na obrazcu, ki je v naši pisarni na razpolago.

Prinašalec praznih, neuporabnih medeninastih pušic (nabojev) bomo za trud plačali visoko odškodnino po količini in kakovosti prinesenega blaga. Za pravočasno prijavljene kovinate drobce bomo plačali po kakovosti cca. 8.— Din za kg, medenino civilnega porekla pa po 18.— Din za kg.

Kovine vojaškega porekla v prvotni obliki, ki jih bodo na temelju raznih poizvedb pozneje odkrili državni organi, se bodo imetnikom odvzele in bodo krivci kaznovani po zakonu.

Vsa potrebna pojasnila dajemo v naši pisarni, Beljaška ul. 4, ali po telefonu 32-52.

Pooblaščenec »ENDIROT« za Ljubljano in okolico RUPENA-LUTZ, d. z. o. z., Ljubljana VII, Šiška

Ljubljana, dne 15. maja 1941/XIX.